

In je hemd staan

De aanleiding voor de openingsrede van Leo Stronks, op de MichaëlConferentie 2007.

Het gaat om de hoedanigheid van de Vereniging van vrijescholen. Wij staan in ons hemd, omdat thema's uit ons verleden blijvend discussiepunt zijn. We slagen er niet in om overeenstemming te bereiken over de identiteit van de vrijeschool en de wijze waarop we die identiteit naar buiten brengen. Daarmee zijn er aanleidingen genoeg om de vereniging te bekritisieren, te beschimpen en niet serieus te nemen. De leden van de vereniging wensen aan de samenwerkingsvorm, de belangenvereniging, niet die positie te geven die nodig is om adequaat te handelen en antwoord te geven op vragen over opvoeding en maatschappij.

Daarom sta ik als voorzitter ook letterlijk in mijn hemd, op het podium in Concertgebouw *De Vereeniging* in Nijmegen. Zo ziet het eruit. Met één van de vele stokpaarden in de hand. Kenmerkende woorden genoteerd op steen en blokken hout. Op bollen wol geprikt en aan stukken zijde geplakt. Wol en wolligheid, bouwsteen en Steiner, Rudolf en Waldorf. Ouders en leerlingen!! Leerlingvolgsysteem! Veiligheid! Ruimte! Opbrengsten?! Jaarfeesten! Ballast van het verleden, dogma's? Kleurrijk en vindingrijk. Sprookjes en realiteit samen! Inspiratie! Identiteit! Lerarenzelfbestuur? Leiderschap? Ijdelheid? Macht en gezag?

Hebben we genoeg veerkracht? Kunnen we relativieren, samenbundelen en vervolgens samenwerken? Het blijven echter stokpaarden

die ons in de weg zitten als het gaat om vernieuwing. Het zijn de stokpaardjes die er ook voor zorgen dat wij onvoldoende kracht en soepelheid hebben om mee te bewegen in de dynamiek van de huidige maatschappij. Er zijn vraagstukken om op te lossen. Er wordt meer en meer gevraagd om pedagogisch ondernemerschap. We hebben een sterk merk in handen. Waarom tonen we dat niet?

Het nieuwe bestuur maakt van de Identiteit van de vrijeschool het komende jaar een speerpunt. We willen op korte termijn uit de impasse komen van het chaotische, egocentrische beeld, dat gevolg is van hoe we ons gedragen binnen de vrijeschoolbeweging. Dat wil zeggen dat we hoofdzaken en bijzaken hebben af te stemmen. Ruimte laten ontstaan voor de jonge generatie leerkrachten. Dogma in de kast.

Hoe dit nu te realiseren? We zullen alleen kunnen samenwerken in de gewenste veiligheid en ordelijkheid, als de structuur helder is. Wie is verantwoordelijk voor wat. Bestuur, schoolleider en college en medezeggenschapsraden moeten nadrukkelijk weten waar ze met elkaar aan toe zijn. Welke juridische verantwoordelijkheden zijn zo verdeeld? Wie heeft welke taak? Welke tijdspaden horen daarbij? Welke procedures gaan daarmee samen?

De invulling van een bestuur is niet alleen voor de vorm. Zorg dat capabele ouders voor een langere periode de taak willen invullen van een goed bestuur. Er is voldoende kennis over beschikbaar. Wij kunnen daarbij helpen. De VBS, de Verenigde Bijzondere Scholen, ook. Een school leiden is een vak. Om schoolleider te zijn behoort iemand de juiste competenties te hebben.

Personeelsbeleid is de basis van een goed college. Collegiaal en samenwerkend. Kwaliteit door gesprek en het nakomen van afspraken.

Opbrengsten realiseren en nastreven, maar altijd in het perspectief van vrijeschoolonderwijs. Voorwaarden realiseren die vrijeschoolonderwijs naar inhoud mogelijk maken.

In die omstandigheden heeft de leerkracht het optimale pedagogische domein.

Dus: indien we weten wat we samen hebben, kunnen we daar ook voor gaan staan. Vanuit dat samenvoegende beeld worden we ook als

individuele vrijeschool sterker. We worden dan goed aanspreekbaar op de nadrukkelijke inhoud die we te tonen hebben. Een leerlijn, van 4 tot en met 18 jaar met een geweldige, repeterende opbouw. Een veelkleurige en waardevaste inhoud: een patroon van elkaar verbindende elementen die in een reeks, een pedagogisch houvast geeft. Een ontwikkelingsweg! Een goed houvast voor het ontwikkelende kind. Ouders en leerkrachten samen.

Een sprankelende pedagogie in de 21ste eeuw.!

Eefde, 5 oktober 2007

L.J. Stronks
Voorzitter